

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200872
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1018200872.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu, JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: Y. I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX/XX, T., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 40633/2018-42 zo dňa 17. mája 2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 25Sa/23/2018 - 56 zo dňa 25. 10. 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom, č. k. 25Sa/23/2018 - 56 zo dňa 25. 10. 2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, č. 40633/2018-42 zo dňa 17. mája 2018, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Útvary sociálneho zabezpečenia Zboru GR ZVJS, č. GR ZVJS-d-12379/14-2018 zo dňa 14. 03. 2018, ktorým bolo zastavené správne konanie o priznanie starobného dôchodku na základe žiadosti žalobcu zo dňa 15. 12. 2008, pretože o tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa nezmenil.

2. Správny súd z administratívneho spisu žalovaného zistil, že právoplatným rozhodnutím č. GR ZVJS-12379/33-13 zo dňa 5. apríla 2013, bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o priznanie starobného dôchodku, pretože vypočítaná suma starobného dôchodku s prídavkom k dôchodku bola ku dňu 15. decembra 2008 (k dátumu, od ktorého žiadal starobný dôchodok priznať) nižšia v sume 32 496 Sk mesačne ako výsluhový príspevok, vyplácaný ku dňu 15. decembra 2008 v sume 32 554 Sk mesačne (na základe rozhodnutia č. GR ZVJS-12379/33-08 zo dňa 30. novembra 2008).

3. Pred vydaním rozhodnutia o zastavení konania, č. GR ZVJS-d-12379/14-2018 zo dňa 14. marca 2018, prvostupňový orgán preskúmal splnenie podmienok v tej istej veci, t. j. totožnosť účastníka konania - Y. I. U., totožnosť v predmete konania - žiadosť o priznanie dávky starobného dôchodku,

existencia právoplatného rozhodnutia (rozhodnutie Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky č. GR ZVJS-12379/33-13 zo dňa 5. apríla 2013) a okolnosť, či vo veci nenastala podstatná zmena skutkového stavu - skutkové okolnosti prípadu účastníka konania v čase posudzovania jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku v roku 2013, vo vzťahu k posudzovanej žiadosti o priznanie starobného dôchodku v roku 2018.

4. Krajský súd poukázal na ust. § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) a uviedol, že podstata rozhodnutej veci spočíva v tom, že ak sa v tej istej veci právoplatne rozhodlo, opätovne konať o nej nemožno s výnimkou prípadu, ak sa podstatne zmenil skutkový stav veci. Správny súd zistil, že prvostupňový orgán (Útvar sociálneho zabezpečenia Zboru GR ZVJS) správne zistil, že k zmene skutkového stavu nedošlo, pretože žalobcovi boli zhodnotené všetky obdobia trvania výkonu služby a civilného zamestnania, t. j. celkom 36 rokov a 220 dní, pričom suma vypočítaného starobného dôchodku sa nezmenila, teda je nižšia, ako v totožnej posudzovanej veci v roku 2013 s porovnaním výšky výsluhového príspevku. Z tohto dôvodu správne dospel k záveru, že boli splnené všetky procesné podmienky pre zastavenie správneho konania. Rovnako prvostupňový správny orgán rešpektoval právo voľby na strane žalobcu podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v čase jeho účinnosti a prihliadajúc na vylúčený súbeh nárokov na výsluhový príspevok so starobným dôchodkom, pri zachovaní vyššej výmery výsluhového príspevku, nižšia dávka (starobný dôchodok) žalobcovi nepatrí. Vyššia dávka výsluhového príspevku priznaná žalobcovi od 1. novembra 1999 podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. rozhodnutím, č. GR ZVJS-12379/30-99 zo dňa 11. novembra 1999, ktorý sa považuje od účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. za výsluhový dôchodok, po dovŕšení dôchodkového veku (v tomto prípade od priznania) má charakter dávky v starobe. Táto vyššia dávka je žalobcovi aktuálne vyplácaná v sume 1.232,12 € mesačne.

5. Správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie Útvaru sociálneho zabezpečenia ako prvostupňového orgánu (GR ZVJS-d-12379/14-2018 zo dňa 14. marca 2018) ako aj rozhodnutie žalovaného (č. 40633/2018-42 zo dňa 17. mája 2018) a dospel k záveru, že podaná žaloba nie je dôvodná, preto ju v súlade s § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) zamietol.

6. Proti rozsudku Krajského súdu v Žiline podal v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil zúčastniť sa konania v danej veci, vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom súdu, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a jeho podanie bolo nezákonne odmietnuté.

7. Uviedol, že rozsudok bol vydaný na základe politickej objednávky a je učebnicovým príkladom klientelizmu medzi krajským súdom a vládnucimi politickými stranami. Tým, že správny súd nenariadil verejné pojednávanie, porušil článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Odmietnutím žaloby došlo aj k porušeniu čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ ďalej poukázal na čl. 38 ods. 2, čl. 7 ods. 4 a 5, čl. 144 ods. 1, čl. 1 ods. 1, čl. 154c ods. 1 Ústavy SR. Nedodržaním zákonného postupu došlo podľa neho k nezabezpečeniu ochrany práv a slobôd priznaných mu ústavou a medzinárodným dohovorom. Tým, že súd odmietol jeho žalobu, došlo k jeho diskriminácii voči iným občanom, ktorí popri výsluhovom príspevku poberajú aj starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia. Poberanie a vyplácanie starobného dôchodku považuje za základné právo občana, ktoré zaniká len smrťou. Odmietnutím jeho žaloby bolo porušené predmetné právo na starobný dôchodok. Sťažovateľ vyjadril názor, že je jediným občanom Slovenskej republiky a Európskej únie, ktorý nepoberá starobný dôchodok, hoci zákonom dané podmienky splnil ešte v roku 1999.

8. Sťažovateľ ďalej uviedol, že podľa § 206 zákona č. 73 /1998 Zb. účinného k 30. 06. 2002, si bývalý policajt popri nároku na výplatu starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. mohol uplatniť aj nárok na vyplácanie prídavku k starobnému dôchodku. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z., možnosť poberania prídavku k starobnému dôchodku odpadla. Dňom 01. 07. 2002, v dôsledku zrušovacích ustanovení zákona č. 328/2002 Z. z. zaniklo zákonné právo na prídavky k starobnému

dôchodku a na základe týchto dôvodov mu nevznikol nárok na výplatu prídavku k starobnému dôchodku, ktorý mu vznikol podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. Z dôvodu tejto zmeny rozhodnutie žalovaného zo dňa 05. 04. 2018 nemá žiaden právny význam a rozhodnutie je od začiatku nezákonné.

9. V danej veci z dôvodu, že o žiadosti zo dňa 02. 10. 2017 o priznanie starobného dôchodku podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Z. z., ešte žiaden súd nekonal a nevydal žiaden rozsudok, nezodpovedá skutočnosti tvrdenie, že v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vo veci zo dňa 31. 10. 2012 ako aj rozsudkom zo dňa 30. 04. 2014 rozhodol, že o jeho nároku má rozhodnúť Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže. Na základe uvedených rozsudkov došlo k zmene subjektu, ktorý má vo veci rozhodnúť. Najvyšší súd v uvedených rozsudkoch podľa sťažovateľa neuložil orgánu verejnej správy vykonať prepčet výšky prídavku k dôchodku, v rozhodnutí zo dňa 05. 04. 2013 ale uložil povinnosť priznať starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 73/1998. Dňom XX. XX. XXXX mu vznikol nárok na výsluhový príspevok podľa § 210 predmetného zákona a uvedený výsluhový príspevok mu bol od 01. 11. 1999 priznaný rozhodnutím zo dňa 11. 11. 1999. Účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z. sa jeho výsluhový príspevok pretransformoval na výsluhový dôchodok a z uvedeného dôvodu nebolo možné vykonať výpočet pre porovnanie prídavku k dôchodku, na ktorý mu nevznikol nárok a nemohol vzniknúť nárok od 01. 07. 2002, teda odo dňa, kedy mu bol priznaný starobný dôchodok Sociálnou poisťovňou. V zrušovacom ustanovení § 144 zákona č. 328/2002 Z. z. došlo k zrušeniu ustanovenia § 206 zákona č. 73/1998Zb., podľa ktorého bolo možné do 01. 07. 2002 priznávať k starobnému dôchodku aj prídavok k dôchodku. Uvedené potvrdzuje aj priznanie starobného dôchodku podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálnou poisťovňou. Právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 16. 01. 2003 mu bol od 01. 07. 2002 priznaný starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988. Sociálna poisťovňa mu rozhodnutím zo dňa 05. 08. 2003 odňala od 22. 09. 2003 starobný dôchodok, rozhodnutím zo dňa 03. 10. 2005 mu priznala starobný dôchodok bez započítania doby služby za obdobie dôchodkového poistenia od 14. 07. 2005 podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. Žiadosťou zo dňa 15. 12. 2008 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku podľa § 174 zákona č. 100/1988 Z. z. V zmysle právoplatného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 10. 2012, mu mal byť priznaný starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona číslo 100/1988 od 22. 09. 2003, čo sa v danom prípade nestalo. Sociálna poisťovňa mu preto rozhodnutím zo dňa 16. 01. 2013 odňala od 22. 02. 2013 starobný dôchodok a v zmysle právneho názoru vysloveného najvyšším súdom, jeho žiadosť zo dňa 15. 12. 2008 postúpila Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže na priame vybavenie. V zmysle rozsudku najvyššieho súdu zo dňa 30. 04. 2014 mal uvedený správny orgán podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 priznať žiadateľovi od 22. 09. 2003 starobný dôchodok. Namiesto realizovania rozsudku najvyššieho súdu orgán verejnej správy vykonal výpočet a porovnanie výšky prídavku k starobnému dôchodku, na ktorý mu nemohol a nevznikol nárok v dôsledku § 144 zákona č. 328/2002 Z. z. Na základe týchto dôkazov a prekážok nemá rozhodnutie Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 05. 04. 2013 žiaden právny význam. Uvedeným postupom došlo k porušeniu jeho základných ľudských práv garantovaných Dohovorom a Ústavou Slovenskej republiky.

10. Sťažovateľ vyjadril názor, že na základe žiadosti zo dňa 02. 10. 2017 mu malo Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže priznať starobný dôchodok od 22. 09. 2003 v sume 9 219 Sk. Keďže rozhodnutím zo dňa 14. 03. 2018 mu nebol priznaný starobný dôchodok, podal odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný. Keďže splnil všetky zákonom stanovené podmienky na priznanie starobného dôchodku podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. od 22. 09. 2003, navrhol, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší súčasne s prvostupňovým rozhodnutím orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP),

po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 26 ods. 1 SSP, správny súd poskytuje účastníkom konania poučenie o ich procesných právach a povinnostiach. Túto povinnosť nemá, ak je účastník konania zastúpený advokátom alebo ak má účastník konania, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

15. Podľa § 107 ods. 1 a 2 SSP, predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávania, ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie vecí potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.

16. Podľa § 137 ods. 4 SSP, vo veciach v ktorých správny súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením.

17. Podľa § 182 ods. 1 písm. g) SSP, v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť, vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania; na neskoršiu žiadosť žalobcu o nariadenie pojednávania správny súd neprihliada,

18. Podľa § 199 ods. 2 SSP, v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

19. Podľa § 200 SSP, na zastúpenie žalobcu sa použijú ustanovenia § 49 ods. 2 písm. b) a § 50 ods. 1.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

21. Podľa Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

22. Podľa § 210 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení účinnom v čase vzniku nároku sťažovateľa na starobný dôchodok (ďalej len zákon č. 73/1998 Z. z.), výsluhový príspevok (ďalej len „príspevok“) patrí v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom policajtovi, ktorého služobný pomer sa skončil (ďalej len „oprávnený“)

- a) uvoľnením podľa § 191,
- b) prepustením podľa § 192 ods. 1 písm. a) až d) a g),
- c) uplynutím dočasnej štátnej služby podľa § 198.

23. Podľa § 212 ods. 1 zákon č. 73/1998 Z. z. pri súbehu nároku na príspevok s nárokom na starobný dôchodok, invalidný dôchodok, čiastočný invalidný dôchodok alebo na dôchodok za výsluhu rokov podľa predpisov o sociálnom zabezpečení a prídavku k dôchodku podľa tohto zákona patrí oprávnenému podľa jeho voľby príspevok alebo dôchodok s prídavkom k dôchodku.

24. Podľa § 214 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z., policajtovi, ktorý skončil služobný pomer v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe podľa tohto zákona, patrí prídavok k dôchodku. Prídavok k dôchodku patrí k dôchodku starobnému.

25. Podľa § 217 ods. 1 až 3 zákon č. 73/1998 Z. z., dobou trvania služobného pomeru, ktorá je rozhodujúca pre nárok na odchodné, úmrtné, príspevok a prídavok k dôchodku a pre výšku týchto dávok, sa rozumie doba trvania služobného pomeru s výnimkou dôb, ktoré sa nezapočítavajú do doby výsluhy rokov v hodnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 písm. a) až c), e) a f).

Do doby trvania služobného pomeru podľa odseku 1 sa započítava aj doba trvania služobného pomeru v ozbrojených silách, ozbrojených bezpečnostných zboroch, ozbrojených zboroch a v Slovenskej informačnej službe podľa doterajších predpisov.

Pre nárok na príspevok podľa odseku 1 a na jeho výšku sa ako doba výkonu služby hodnotí aj doba výkonu základnej vojenskej služby alebo náhradnej služby v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom platným v dobe jej výkonu.

26. Podľa § 218 ods. 1 zákon č. 73/1998 Z. z., základom na výpočet odchodného, úmrtného, príspevku a prídavku k dôchodku je posledný priznaný služobný plat pred skončením služobného pomeru. Ak je to pre policajta výhodnejšie, základom na výpočet je priemerný priznaný služobný plat za posledných 12 mesiacov pred skončením služobného pomeru alebo priemerný priznaný služobný plat v zárobkovo najlepšom kalendárnom roku za posledných 10 rokov pred skončením služobného pomeru.

27. Podľa § 219 ods. 1 zákon č. 73/1998 Z. z., zabezpečenie policajta pri invalidite a v starobe dávkami dôchodkového zabezpečenia upravuje osobitný predpis (zákon č. 100/1988 Zb.).

28. Podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v účinnom znení, upravujúcej sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a príslušníkov Zborov nápravnej výchovy (ďalej len vojak z povolania), § 132 ods. 1 písm. a) a b) zákona, vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

29. Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 328/2002 Z. z.), na konanie o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, Správny poriadok), ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 121 zákona č. 328/2002 Z. z., o dávkach sociálneho zabezpečenia, na ktoré vznikol nárok pred účinnosťou tohto zákona a o ktorých sa do tohto dňa právoplatne nerozhodlo, sa rozhodne podľa doterajších predpisov.

Vzhľadom na citované ustanovenie nie je právne významné, že zákon č. 328/2002 Z. z. v ustanovení § 114 bode 3. zrušil zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov

31. Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 721/2004 Z. z., v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

32. Podľa § 142 ods. 4 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového zabezpečenia rozhoduje, pokiaľ ide o príslušníkov zborov nápravnej výchovy, orgán príslušného ministerstva spravodlivosti republiky.

33. Podľa § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

34. Zo žaloby doručenej Krajskému súdu v Žiline dňa 11. 06. 2018 vyplýva, že žalobca ňou v súlade s ust. § 182 ods. 1 písm. g) SSP nepožadoval nariadenie pojednávania. O nariadenie pojednávania nepožiadala ani žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 08. 08. 2018. V danej veci sa nejednalo o prípad špecifikovaný v ust. § 107 ods. 1 SSP, podľa ktorého súd nariadi pojednávanie v prípade, ak o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania, vykonáva dokazovanie, to vyžaduje verejný záujem, je to na prejednanie veci potrebné alebo tak ustanovuje tento zákon, a preto Krajský súd v Žiline postupoval v súlade so zákonom, keď na preskúmanie rozhodnutia žalovaného nenariadil pojednávanie tak, ako mu to umožňuje ust. § 107 ods. 2 SSP. Verejnosť prejednávania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a Ústavy SR bola zabezpečená verejným vyhlásením rozsudku dňa 25. 10. 2018 na Krajskom súde v Žiline, v pojednávacej miestnosti č. 4/prízemie o 9:00 hod. Termín, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd zákonom určeným spôsobom na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením, dňa 02. 10. 2018. V danom prípade správny súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal zo stavu, ktorý tu bol v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP), nevykonával nové dôkazy, a preto nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v rámci súdneho konania. V rámci konania pred orgánom verejnej správy sa žalobca priebežne vyjadroval ku všetkým skutkovým okolnostiam.

35. Kasačný súd v danom prípade nezistil diskrimináciu sťažovateľa spôsobenú odmietnutím jeho žaloby. Krajský súd svojím rozsudkom nepristúpil k procesnému odmietnutiu žaloby podľa § 98 ods. 1 SSP ako to tvrdí sťažovateľ, rozhodol vo veci meritórne tak, že žalobu zamietol, pretože dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Správny súd rozhodol spôsobom, akým rozhodoval aj v iných veciach, v ktorých mali účastníci konania obdobné postavenie ako sťažovateľ.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky nesúhlasí s názorom sťažovateľa, že v jeho prípade došlo napadnutým rozhodnutím k porušeniu článku 19 Dohovoru č. 128 tým, že nedošlo k poskytovaniu starobných sociálnych dávok po celú dobu sociálnej udalosti. Z obsahu pripojených dokladov zistil, že sťažovateľovi vznikol dňom XX. XX. XXXX nárok na starobný dôchodok, ktorý mu bol vymeraný z najvýhodnejšieho priemerného mesačného zárobku podľa § 131 zákona č. 100/1988 Zb., v sume 16 294 Sk, upraveného podľa § 12 ods. 6 cit. zákona s prihliadnutím na započítanú dobu služby za 36 rokov služby. Suma starobného dôchodku ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok činila 8.103 Sk a z dôvodu ukončenia služobného pomeru v čase účinnosti zákona č. 73/1998 Z. z., patril sťažovateľovi prídavok k starobnému dôchodku vymeraný za 26 rokov služobného pomeru, pričom sťažovateľovi bola určená suma starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku ku dňu 15. decembra 2008 vo výške 32.496 Sk. Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., pri súbehu nároku na výsluhový príspevok s národom na starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku, patril sťažovateľovi buď výsluhový príspevok alebo starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku, podľa jeho voľby. Podľa uvedeného ustanovenia si žalobca po ukončení služobného pomeru vybral priznanie výsluhového príspevku, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím č. GR ZVJS-12379/30-99 zo dňa 11. 11. 1999. Predmetný výsluhový príspevok bol podľa § 124 ods. 2 zákona, od 01. 07. 2002 pretransformovaný na výsluhový dôchodok. Výška výsluhového dôchodku k 15. decembru 2008 predstavovala sumu 32.554 Sk mesačne a bola vyššia ako starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku. V danom prípade potom treba výsluhový príspevok považovať za dávku v starobe, ktorú má na zreteli čl. 19 Dohovoru č. 128. Pokiaľ si sťažovateľ v zmysle § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. namiesto výplaty starobného dôchodku s prídavkom k dôchodku zvolil výplatu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z., nemôže dôvodne tvrdiť, že mu je odopieraný starobný dôchodok ako dávka v starobe.

37. Z obsahu spisu kasačný súd ďalej zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutia boli vydané na základe žiadosti sťažovateľa, postúpenej prvostupňovému orgánu verejnej správy Sociálnou poisťovňou dňa 02. 02. 2018, v ktorej žiadal Sociálnu poisťovňu o vrátenie nezákonne odňatého starobného dôchodku. Zároveň bolo preukázané, že o žiadosti o starobný dôchodok rozhodol príslušný prvostupňový orgán verejnej správy dňa 05. 04. 2013 tak, že žiadosť žiadateľa o starobný dôchodok zamietol, pridržiavajúc sa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadreného v jeho rozsudku č. 9So/190/2011 zo dňa 31. októbra 2012, ktorý určil právomoc Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o starobný dôchodok.

38. Nárok na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľovi nesporne vznikol už ku dňu XX. XX. XXXX, teda ešte pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z. a zostal zachovaný podľa § 275 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Kompetencia príslušných orgánov (v danom prípade Generálne riaditeľstvo väzenskej a justičnej stráže) rozhodnúť o sociálnom zabezpečení príslušníkov zborov nápravnej výchovy, teda aj o nároku na starobný dôchodok, nie je v danom prípade ustanovením § 143a bod 1 zákona č. 328/2002 Z. z. dotknutá, keďže navrhovateľ nebol od vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, ako to predpokladá ustanovenie § 261 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., a preto Sociálna poisťovňa vo veci starobného dôchodku sťažovateľa postúpila vec príslušnému orgánu na vybavenie. Riadila sa právnym názorom krajského a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorí vo svojich rozhodnutiach týkajúcich sa nároku sťažovateľa na starobný dôchodok vyslovili príslušnosť Generálneho riaditeľstva väzenskej a justičnej stráže na rozhodnutie.

39. Okolnosť, že žalobcovi bol starobný dôchodok s prídavkom k starobnému dôchodku (výsluhový dôchodok) po dovŕšení dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení priznaný dňom 01. 11. 1999, je takou okolnosťou, ktorá vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na taký istý druh dôchodku (starobný dôchodok) podľa neskoršieho zákona o sociálnom poistení za doby, ktoré mu už raz boli zhodnotené pre nárok a výšku výsluhového dôchodku. Sťažovateľ by mal však nárok na starobný dôchodok za doby zamestnania, ktoré neboli zhodnotené pre nárok a výšku jeho starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku (výsluhového dôchodku), priznaného od 01. 11. 1999 a za doby zamestnania po vzniku nároku na výsluhový dôchodok. V danom prípade však po vzniku nároku na starobný dôchodok sťažovateľ ďalej nebol zamestnaný (dôchodkovo poistený), bol evidovaný len ako uchádzač o zamestnanie od 02. 07. 1992 do 31. 12. 1992. O tomto nároku bolo preto príslušné rozhodnúť Generálne riaditeľstvo väzenskej a justičnej stráže. Predmetný orgán verejnej správy rozhodol o nároku žalobcu na starobný dôchodok rozhodnutím č. GR ZVJS-12379/33-13 dňa 05. 04. 2013.

40. V danej veci prvostupňový orgán verejnej správy vyhodnotil podanie sťažovateľa, postúpené Sociálnou poisťovňou, označené ako „žiadosť o navrátenie nezákonne odňatého starobného dôchodku“, za žiadosť o starobný dôchodok. Uvedenému nasvedčuje obsah predmetného podania, v zmysle ktorého sťažovateľ vyslovil názor, že právo na starobný dôchodok, na ktorý mu vznikol nárok dňa XX. XX. XXXX, nebolo možné odňať nezákonným rozhodnutím Sociálnej poisťovne. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 3So/49/2004 zo dňa 26. augusta 2004, vo veci súdneho prieskumu rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 5. augusta 2003 o odňatí starobného dôchodku od 22. septembra 2003, ktorý bol navrhovateľovi priznaný rozhodnutím zo dňa 16. januára 2003 s účinnosťou od 1. júla 2002 v sume 8.697 Sk mesačne podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb., účinného k 30. júnu 2003. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 5. augusta 2003 už bolo predmetom súdneho prieskumu, a preto nie je a ani nemôže byť opakovane predmetom ďalšieho súdneho prieskumu a súd sa nemôže opätovne zaoberať námietkami napádajúcimi jeho zákonnosť.

41. Kasačný súd z obsahu dokladov založených v spise nezistil, že by sťažovateľovi bol orgánom príslušným na rozhodovanie o jeho starobnom dôchodku odňatý starobný dôchodok, spolu s prídavkom k starobnému dôchodku, ktorý mu bol priznaný a vyplácaný podľa rozhodnutia zo dňa 11. 11. 1999. O

nároku vyplývajúcom zo žiadosti o starobný dôchodok ku dňu 15. 12. 2008 rozhodlo Generálne riaditeľstvo väzenskej a justičnej stráže rozhodnutím zo dňa 05. 04. 2013 a keďže v konaní nebolo preukázané, že by sa od tohto času zmenili skutkové okolnosti (t. j., že sťažovateľ bol zamestnaný a vzniklo mu ďalšie obdobie dôchodkového poistenia, ktoré ešte nebolo zohľadnené v priznanej dôchodkovej dávke), boli splnené podmienky na zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v spojení s § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. a správny súd preto vec správne právne posúdil.

42. Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol. <

43. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojitosti s ust. § 167 ods. 1 SSP a neúspešnému sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.